

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Правові системи сучасності»

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

Освітній ступінь

Бакалавр

Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр

5
3 рік,

Компонент освітньо-професійної
програми

**Вибірковий компонент
в межах спеціальності 081
Право**

Дні занять
Мова викладання
Консультації

згідно з розкладом
українська
п'ятниця 12.00-13.00 (210
кабінет) з можливістю
дистанційної роботи на
платформах MOODL, ZOOM та
Google-class).

Викладач

Доктор історичних наук,
Професор Іваненко Аліна
Олексіївна

Вибіркова дисципліна «Правові системи сучасності»

Бакалавр

галузь знань – «08 Право»,

спеціальність – «081 Право»

Всього 150 годин: з них 20 лекційних, 30 практичних

Вивчення предмету «Правові системи сучасності» передбачає наявність базових знань з теорії держави і права, історії держави і права України, історії держави і права зарубіжних країн, конституційного права України.

Протягом навчання студенти ознайомляться із загальними принципами та закономірностями виникнення, становлення і розвитку національних правових систем та їх об'єднань у порівняльному аспекті, в т.ч. закономірностями розвитку національних правових систем і їх об'єднань у правові сім'ї, кола, типи; методологічні проблеми порівняння національного права із зарубіжним та міжнародним правом; питання історико-порівняльного вивчення права та його антропологічної обумовленості.

Мета вибіркової навчальної дисципліни – засвоєння студентами особливостей та правових традицій різних національних правових систем, оперування досвідом, накопиченим іншими правовими системами у відповідній галузі права, вміння правильно оцінити його та застосувати на практиці відповідно до місцевих реалій.

Завданням вибіркової навчальної дисципліни є засвоєння знань про порівняльний аналіз правових явищ, виявлення їх спільних ознак та відмінностей на підставі встановлення визначених критеріїв порівняння; систематизування правових знань щодо особливостей різних сімей права; виявлення загальних тенденцій розвитку та взаємовпливу національних правових систем.

Тема 1. Загальне вчення про правову систему.

Тема 2. Національні правові системи та їх типи.

Тема 3. Романо-германська (континентальна) правова сім'я.

Тема 4. Правові системи, наближені до романо-германської (континентальної) правової сім'ї.

Тема 5. Англо-американська правова сім'я (сім'я загального права).

Тема 6. Правові сім'ї релігійного права.

Тема 7. Правові сім'ї звичаєвого та традиційного права.

Тема 8. Сім'я мусульманського права.

Тема 9. Особливості правової системи європейського інтеграційного об'єднання – ЄС.

Тема 10. Типологічні особливості правової системи України.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жаровська І.М. Юридична, компаративістика: навч. посіб. / Жаровська І.М., Канцір В.С.; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Львів: Вид-во ЛКА, 2015. - 195 с.

2. Трембіцький А.М., Циганюк Ю.В. Порівняльне правознавство: навч.-метод. посіб. - 2-ге вид., допов. - Хмельницький: ІРД, 2014. - 216 с.

3. Порівняльне правознавство: підручник / упоряд.: Бисага Ю.М. та ін. - Ужгород; Херсон: Гельветика, 2013. - 230 с.
4. Право Європейського Союзу: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. О.К. Вишнякова; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». - О.: Фенікс, 2013. - 869 с.
5. Порівняльне правознавство: підручник / за заг. ред. О.В. Петришина; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». - Х.: Право, 2012. - 271 с.
6. Правові системи сучасності: навч. посіб. / Ю.С. Шемшученко, О.Л. Богініч, В.Ю. Васецький, К.П. Вовраженцева, С.Д. Гусарев; ред. Ю.С. Шемшученко; НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. - К.: Юрид. думка, 2012. - 490 с.
7. Оніщенко Н.М. Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розбудови державності: монографія / Н.М. Оніщенко, О.Г. Варич, Т.І. Тарахонич, О.М. Мельник, О.В. Потехін; ред. Ю. А. Бошицький; НАН України, Київ. ун-т права. - К.: Кондор, 2012. - 614 с.